

[Udenrigsministeren.]

det kan give anledning til overvejelser; man kan måske reagere med en omplacering, måske det, men ikke nogen almindelig forhøjelse af beredskabsniveauet. Jeg kunne jo svare, hvis vi endelig skal anlægge disse fortolkningssynspunkter: hvad menes der egentlig med almindelig? Vil det sige, man godt kunne tænke sig en ualmindelig forhøjelse af beredskabsniveauet? Jeg er i øvrigt meget rørt over, at det ærede medlem har gennemgået talen så nøjagtigt og taget den op ord for ord. Jeg måtte komme til at tænke på Kierkegaard, der et sted skriver: „Tænk dig en elskende, der har modtaget et brev fra en elsket. Hvad gør han? Han tager en ordbog og sætter sig til at stave brevet igennem og slår hvert ord op.“

Jeg havde indtryk af, at det ærede medlem havde båret sig omtrent sådan ad, og det skal han da ikke høre nogen bebrejdelse for.

Men så var der selve spørgsmålet, som jo er kernen i det, hvad jeg mente med dette med en oprustning og med, at jeg tog afstand fra en eventuel militært kraftig reaktion. Jeg vil prøve på at sige det sådan, at det kan forstås uden fortolkninger. Jeg mener, at vi må undgå foranstaltninger, der fører Europa tilbage til den kolde krigs tid. Vi er i en alliance, og denne alliance må naturligvis tage begivenhederne i Tjsekslovakiet med i sine betragtninger, når man overvejer alliancens forsvarsplanlægning — jeg forstod, at det ærede medlem var inde på akkurat den samme tankegang. Og det må også være alliancens opgave at gøre forsvaret så effektivt som muligt. Det kan man forstå i den retning, som hr. Per Hækkerup gjorde det, at der kan være tale om at gøre opstillingen og anvendelsen af styrkerne så effektiv som muligt, man kan overveje at gøre varslingsystemerne så pålidelige, vi bare kan, sådan at varslingerne om eventuelle trusler eller angreb kan komme frem så hurtigt som muligt. Der kan være tale om at øge styrkernes mobilitet; der kan være tale om at sørge for, at materiellet er så tilfredsstillende som muligt; der kan være tale om at deltage i nødvendige forsvarsøvelser. Når vi er i en alliance og vi finder det nødvendigt og rigtigt at være i den alliance, så må situationen uimodsagt kræve en større vagtsomhed. Man kan ikke kriti-

sere, at man så realistisk og nøgternt og ansvarsbevidst sigter på at gøre det medlemskab, vi har, det forsvar, vi har, så effektivt som muligt; men det, jeg tog afstand fra — det forstår jeg vi var ganske enige om — var altså at indlede nogen form for rustningskapløb.

Der blev også stillet spørgsmål om sikkerhedskonferencen, og det ærede medlem sagde, at socialdemokratiet havde taget et initiativ og stillet et forslag, og det havde han aldrig set nogen reaktion på. Jeg vil bare lige nævne, at det samme blev jeg spurgt om i åbningsdebatten, og på sp. 252 vil man kunne finde en reaktion derpå. Det er stadig min opfattelse, at en sikkerhedskonference — der var også andre af ordførerne, der var inde på det — er en tanke, som vi skal arbejde med. Man må nøgternt erkende, at situationen er jo ikke den bedste for at gå i gang med noget sådant, men overvejelserne er bestemt ikke afsluttet, og vi ønsker at tage spørgsmålet op, når, som jeg tror nedrustningsministeren sagde, den politiske situation er gunstig for at tage sådanne initiativer; så vil vi også gå i gang med det.

Det var vist de spørgsmål, som det ærede medlem hr. Per Hækkerup stillede. Jeg ved ikke, om jeg i den forbindelse må inddrage, hvad hr. Frode Jakobsen kom ind på. Han ville gerne vide ud fra bemærkninger, der har stået i et dagblad, om den danske regering havde forpligtet sig til en oprustning eller noget i den retning. Jeg vil gerne tage det med i denne sammenhæng og sige, at der er inden for NATO enighed om, at de seneste begivenheder må tages med i betragtning, når man overvejer de enkelte NATO-landes forsvarsplanlægning, og man bør sigte mod at gøre NATO-forsvaret så effektivt som muligt. Drøftelserne i NATO er som bekendt fortrolige, og jeg kan ikke gå i enkeltheder med hensyn til rapportererne — jeg har nævnt dem i udenrigspolitisk nævn — men jeg vil gerne sige, at disse arbejdsdokumenter er drøftet i komiteerne, og vi har fra dansk side under disse drøftelser udtrykkelig henledt opmærksomheden på de overvejelser, som vi har om en rationalisering af det danske forsvar, og vi har ikke i NATO påtaget os forpligtelser, der afskræmmer os fra at gå videre med disse overvejelser.